

Publiczne Przedszkole Sióstr Nazaretanek
im. Najświętszej Rodziny

PROGRAM WYCHOWAWCZY

„Wzrastamy w Nazarecie”

Poznań 2015

ROZDZIAŁ I

Specyfika Publicznego Przedszkola Sióstr Nazaretanek

Jako placówka katolicka, prowadzona przez Zgromadzenie Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu (w skrócie Siostry Nazaretanki), uczymy naszych wychowanków wraz z ich rodzinami życia opartego na fundamencie wiary oraz staramy się wprowadzać ich w świat kultury i wartości chrześcijańskich. Zapatrzeni w ideał Najświętszej Rodziny z Nazaretu wraz z rodzicami naszych przedszkolaków tworzymy atmosferę domu, w którym panuje pokój, miłość i zaufanie. Zaangażowanie rodziców w życie przedszkola, wspólna wymiana doświadczeń, wykwalifikowana kadra pedagogiczna oraz bogactwo form współpracy służy dobru dziecka i jego rodziny.

Praca wychowawcza w naszej placówce ukierunkowana jest na:

- wychowaniu w duchu katolickim poprzez ukazanie dzieciom prawd wiary i doprowadzenie do osobistych doświadczeń towarzyszących spotkaniom z Bogiem,
- współdziałaniu z rodziną na rzecz pomocy dziecku w jego wszechstronnym, harmonijnym rozwoju,
- towarzyszeniu dziecku w drodze życia i wspomaganie go w tworzeniu jego własnej, niepowtarzalnej osobowości w oparciu o wartości chrześcijańskiej,
- pomocy dziecku w kształtowaniu w nim postawy człowieka uczciwego, prawego, dobrego, szanującego siebie i innych, pamiętającego, że najwyższą wartością jest Bóg.

Działania edukacyjne prowadzone są w czterech oddziałach przedszkolnych obejmujących grupy dzieci 3, 4, 5, i 6 – letnich. Dzieci 5 i 6 –letnie objęte są rocznym przygotowaniem przedszkolnym.

Do prowadzenia zajęć z rytmiki, gimnastyki, języka angielskiego, tańca, zajęć szachowych , gry i zabawy z piłką w placówce zatrudnieni są specjaliści z danej dziedziny.

1.1 Poglądy pedagogiczne bł. Franciszki Siedliskiej

Franciszka Siedliska urodziła się 12.11.1842 r. w Roszkowej Woli na Mazowszu, w zamożnej rodzinie szlacheckiej. Pobierała naukę w domu rodzinnym. Od dziecka odznaczała się umiłowaniem prawdy, dobra i piękna, wielką delikatnością sumienia i prostolinnością w postępowaniu.

Mimo, iż była otoczona wielką miłością rodziców i dobrobytem, to jednak nie czuła się szczęśliwa i tęskniła za jakimś większym, nieznanym dobrem. Jako dorastająca dziewczyna stwierdziła, że Bóg nie był Panem w ich domu.

Franciszka miała wrodzoną prawość charakteru i dobre serce, umysł jasny, wybitną inteligencję i duży zasób energii, a jednocześnie – kobiecą uczuciowość, połączoną z wielką wrażliwością, wiele prostoty i ujmującego wdzięku.

Miała w sobie wiele samokrytycyzmu, odznaczała się silną, zdecydowaną wolą, miała duże poczucie realizmu, umiejętność rozstrzygnięcia spraw i stanowczość w decyzjach.

Wielkie dary umysłu łączyła z wielkimi przymiotami serca. A serce miała wielkie, szlachetne, wspaniałomyślne, pełne dobroci i wielkiego współczucia dla potrzebujących i ubogich, przede wszystkim dla nędzy duchowej. Posiadała wiele delikatności i umiała być prawdziwie wdzięczna.

U podstaw duchowości Franciszki Siedliskiej była wiara – żywa, głęboka, dziecięca, wiara dzięki której w każdej okoliczności życia widziała zawsze Boże zrządzenie.

Zakładając Zgromadzenie zwróciła uwagę na prawdziwą miłość do człowieka, której wzór odnalazła w Najświętszej Rodzinie z Nazaretu.

Siostry skierowała przede wszystkim do pracy wychowawczej z rodzinami, szczególnie przez wychowanie dzieci (ochronki, szkoły). Twierdziła, że przez wychowanie można ukazać dzieciom prawdę, serce ich zwrócić ku Bogu, ukształtować ich rozum i wolę. Pracę wychowawczą oparła na Ewangelii, na nieomyślnej nauce Kościoła.

Jak w całym swoim działaniu, tak i w obszarze dotyczącym aspektów pedagogicznych, Pana Jezusa uważała za Wzór, za głównego Wychowawcę. Siostry miały być narzędziem w Jego ręku. „Jakie to miłe Panu Jezusowi i pełne zasługi dla sióstr to ich uczenie dzieci w szkole, gdzie zakonnica przychodzi w Imię Pana Jezusa i cokolwiek bądź uczy, wyklada, czyni to zawsze w imię Pana Jezusa, a więc wpływ Boży, Pana Jezusa dzieciom przynosi. Jakże to nas powinno zachęcać do tej pracy, do tego powołania, które otrzymaliśmy z miłosierdzia Bożego.”¹ Wielokrotnie swoje duchowe córki zachęcała do cierpliwości i wyrozumiałości: „Patrz, jaki Pan Jezus cierpliwy względem nas, jak ciągle tego samego nas naucza... My mamy tylko siać, podlewać, ale Pan Bóg wzrost daje”.²

Zatroskana o dobro każdego człowieka pisała do matki Michaeli: „Staraj się twoją miłością, dobrocią, cierpliwością, dojrzałością, twoim wchodzeniem w potrzeby tych dusz tobie powierzonych, zyskać ich zaufanie. (...) Gdy oddaliśmy się Panu Bogu na życie tak modlitwy jak i pracy nad bliźnimi, to nie możemy odsuwać wychowania, przez które

¹ F. Siedliska, Wybór listów, Rzym 1975, s.

² K. Hołda, Za Jezusem z Nazaretu, Rzym 1979, s.175.

można wskazać prawdę tym młodym душom, serca ich zwrócić ku Panu Bogu, ukształcić ich rozum, serce, wolę.”³

Posyłając siostry do zadań opiekuńczo-wychowawczych wszelkie pomysły i natchnienia konsultowała ze swoim spowiednikiem, ojcem Antonim Lechertem: „Tylko pragnęłabym, abyśmy więcej umiłowały te dzieci dla Pana Jezusa, dla nich się poświęciły i nie zadawały się tylko tymi godzinami szkolnymi, ale poza tym te dzieci przygarniały do siebie, aby one umiłowały Pana Jezusa i poznały prawdę i cnotę.”⁴

1.2 Charyzmat Zgromadzenia Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu

Amadeo Cencini w jednej ze swoich książek napisał, że „charyzmat jest rodzajem mozaiki stworzonej przez Ducha Świętego, mozaiki, w której każda kartka posiada własne miejsce i swoją nieodzowną funkcję dla piękna całości.”⁵ Dlatego też „nie może być tylko generalnym wskazaniem sposobu życia czy też ogólnikowym ascetyczno – duchowym wezwaniem. (...) W nim to w pełni odnajduję moje „ja” i moje powołanie, ponieważ (...) jest on szczegółową i precyzyjną propozycją, obejmującą wszystkie aspekty mojej egzystencji nadającą jej niepowtarzalny koloryt.”⁶ Bł. Franciszka Siedliska zdawała sobie sprawę z tego jak ważne jest określenie tego daru w jej Zgromadzeniu.

Matka Siedliska umacniała się w przekonaniu, że Zgromadzenie Najświętszej Rodziny z Nazaretu ma służyć innym i dzielić się swoim charyzmatem, który „nie jest dany dla dobrego samopoczucia psychicznego ani też duchowego jednostki.”⁷ Wiedząc, że dzieło, do którego została powołana jest potrzebne Kościołowi, z pełnym zdecydowaniem po raz drugi oddała się pracy nad utworzeniem Konstytucji dla swojej rodziny zakonnej.

Konstytucje napisane w 1887 r. były dla Matki Marii od Pana Jezusa Dobrego Pasterza swoistym programem, według którego organizowała życie sióstr, formowała ich duchowość, wychowywała w duchu personalizmu, tj. szanowała godność i osobowość każdej nazaretanki, włączając je w apostołstwo zależnie od indywidualnych zdolności i predyspozycji fizycznych, psychicznych czy transcendentnych.

Latem 1902 r. odbyły się narady Kapituły Generalnej nad przystosowaniem Konstytucji do nowego prawa kościelnego. Ostatnia wersja reguły zakonnej Zgromadzenia

³ F. Siedliska, *Wybór listów*, Rzym 1975, s. 81.

⁴ Tamże, s. 185.

⁵ A. Cencini, *Życie konsekrowane*, Warszawa 1996, s. 53.

⁶ A. Cencini, *Będziesz miłował Pana Boga swego. Psychologia spotkania z Bogiem*, Kraków 1995, s. 40.

⁷ A. Cencini, *Będziesz miłował...*, Kraków 1994, s. 40.

Siostr Najświętszej Rodziny z Nazaretu zwana *Prawem Miłości* pochodzi z 22 marca 2002 roku.

Tekst, który dotyczy charyzmatu Zgromadzenia jest mocno osadzony na pierwotnym zapisie reguły zakonnej autorstwa Matki Założycielki i brzmi następująco: „Jako Siostry Najświętszej Rodziny z Nazaretu jesteśmy powołane do szerzenia Królestwa Bożej Miłości wśród siebie i innych przez naśladowanie Jezusa, Maryi i Józefa, których życie było skoncentrowane na miłości Boga i miłości wzajemnej. Dajemy świadectwo tej miłości przez całkowite oddanie się służbie dla Kościoła, zwłaszcza misji względem rodziny.”⁸

Specyfiką Zgromadzenia Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu, a więc i dzieł apostolskich, jakie siostry prowadzą (w tym przedszkola), jest zatem urzeczywistnianie Królestwa Bożej Miłości na ziemi, zwłaszcza w najbardziej podstawowej komórce ludzkiego społeczeństwa czyli w rodzinie.

1.3 Historia Publicznego Przedszkola Sióstr Nazaretanek w Poznaniu

Matka Franciszka podejmowała liczne prace apostolskie zgodne z duchem charyzmatu jak na przykład: katecheza dziewcząt i najuboższych, prowadzenie szkół i internatów oraz praca w szpitalach. Zakładała nowe placówki we Włoszech, w Polsce, we Francji i Anglii. Zainteresowana losem swoich rodaków na emigracji, odbyła podróż do Ameryki i razem z siostrami podjęła pracę o charakterze wychowawczo – opiekuńczym. Przygarniała biednych, chorych, opuszczonych i nieszczęśliwych. Wszędzie tam, gdzie widziała niedostatek, ubóstwo duchowe i materialne, posyłała siostry z posługą apostolską. W liście do swojej przyjaciółki Zofii Piaskowskiej Franciszka napisała: „(...) Osiedlenie się nasze w Ameryce uważam jako wielką łaskę Bożą. Tam siostry mają wielką, pożyteczną, świętą pracę: wpajać zasady wiary świętej w te dzieci polskie, a zarazem rozwijać w nich uczucie narodowości, uczyć ojczystego języka. Siostry uczą blisko do 800 dzieci. Mają dwie szkoły parafialne, ochronę, szkoły wieczorne. Oprócz tego chodzą do chorych i Pan Jezus błogosławić im raczy, bo wiele dobrego czynią z łaską Bożą.”⁹

Obecnie siostry nazaretanki uczestnicząc w Jezusowej misji szerzenia Królestwa Bożej Miłości są zaangażowane w różne formy działalności z Kościołem i w Kościele. W sposób szczególny oddają się pracy nad moralnym i religijnym odrodzeniem rodzin.

⁸ Tamże, s. 13.

⁹ Tamże, nr 77, s. 136.

Posługa sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu w świecie jest kontynuacją misji zapoczątkowanej przez bł. Franciszkę Siedliską – Marię od Pana Jezusa Dobrego Pasterza.

Siostry nazaretanki pracują m.in. jako katechetki, zakrystianki, organistki, nauczycielki, przedszkolanki. Wykonują także obowiązki domowe takie jak: praca w kuchni, ogrodzie, sadzie, gospodarstwie, pralni, szwalni. Prowadzą placówki edukacyjne i opiekuńcze, domy rekolekcyjne i wypoczynkowe. Wyjeżdżają na misje, głównie na tereny byłego Związku Radzieckiego.

Publiczne Przedszkole Sióstr Nazaretanek rozpoczęło swoją działalność dnia 1 września 2002 roku. Do 31 sierpnia 2019 funkcjonowała jako placówka niepubliczna. Siostry w przedszkolu towarzyszą dzieciom w ich wszechstronnym rozwoju i wspomagają w tworzeniu ich własnej, niepowtarzalnej osobowości w oparciu o kulturę i wartości chrześcijańskie. Każdego dnia poprzez codzienną modlitwę przygotowują wychowanków na spotkanie z Bogiem – Dawcą wszelkiego dobra, odkrywając razem z nimi piękno człowieka i świata.

Poznanie siebie i świata staje się możliwe dzięki różnorodnym formom aktywności dziecka w naszej placówce. Pogłębianie i prawidłowy rozwój sfery poznawczej, emocjonalnej, fizycznej, psychicznej i duchowej stanowi drogę do budowania w życiu dziecka doświadczenia religijnego, które ma prowadzić go do żywej i prawdziwej wiary. Jej Źródłem jest Osoba Boga przyjaznego i zatroskanego o człowieka oraz jego życie.

W Publicznym Przedszkolu Sióstr Nazaretanek im. Najświętszej Rodziny dziecko ma możliwość:

- uwrażliwiać się na piękno świata i religijny wymiar otaczającej go rzeczywistości,
- formować pozytywne relacje ze środowiskiem,
- pogłębiać kulturę i patriotyzm na co dzień,
- poznawać Świętą Rodzinę jako wzór rodziny chrześcijańskiej.

ROZDZIAŁ II

Charakterystyka programu wychowawczego „Wzrastamy w Nazarecie”

Program wychowawczy naszego przedszkola powstał w celu ujednoczenia oddziaływań wychowawczych w naszej placówce. Jest on zgodny z charyzmatem Zgromadzenia Sióstr Nazaretanek oraz obowiązującą Podstawą programową wychowania przedszkolnego.

Celem ogólnym naszego programu wychowawczego jest:

- wspomaganie indywidualnego i wszechstronnego rozwoju dziecka,
- sprawowanie opieki nad dziećmi odpowiednio do ich potrzeb oraz możliwości placówki,
- wspomaganie rodziny w wychowaniu i pełnieniu opieki nad dzieckiem, uczestniczenie w trosce o bezpieczeństwo, zdrowie i prawidłowy rozwój dziecka,
- ścisła współpraca z rodzicami (opiekunami dziecka), a także osobami i instytucjami świeckimi i kościelnymi wspierającymi działalność przedszkola (Parafia, Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna, Szkoły Podstawowe, Organizacje Użytku Publicznego)
- przygotowanie dzieci do nauki w szkole,
- wdrażanie chrześcijańskiego modelu wychowania (wychowanieprawego człowieka, dobrego katolika),
- zaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka, takich jak:
 - potrzeby bezpieczeństwa – to potrzeby środowiska psychicznego i emocjonalnego. Obejmują one między innymi takie elementy, jak zapewnienie dziecku bezpieczeństwa, stabilności, ochrony, porządku, sprawiedliwości czy niwelowania zagrożeń;
 - potrzeby przynależności i miłości – to potrzeby odnoszące się do relacji dziecka z otoczeniem. Są to potrzeby nawiązywania bliskich kontaktów z ludźmi.
 - potrzeby szacunku i uznania – to potrzeby zyskania uznania dziecka we własnych oczach i oczach innych ludzi zwłaszcza rodziców. Potrzeba szacunku może być deprawowana przez niską ocenę zachowania dziecka wystawioną przez innych, zajmowanie mało satysfakcjonującej pozycji w grupie rówieśniczej,
 - potrzeby samorealizacji – to potrzeby wynikające z dążenia dziecka do zajmowania się tym, do czego czuje się powołane - do zaspokajania własnych potrzeb. Zaspokajac najwyzszą potrzebę samoaktualizacji oznacza zaspokajac potrzebę nabywania wiedzy, zrozumienia świata, poszukiwania doznań estetycznych.

Wychowanie i opieka w naszym przedszkolu, oparte są na zasadach personalizmu chrześcijańskiego. Każde dziecko ma prawo do życzliwego i podmiotowego traktowania w procesie wychowawczo – opiekuńczym oraz do właściwie zorganizowanego procesu opiekuńczo –wychowawczego i dydaktycznego.

2.1 Podstawy opracowania programu

Podstawę do opracowania programu wychowawczego stanowią: przesłanki pedagogiki personalistycznej, poglądy i sugestie bł. Marii od Pana Jezusa Dobrego Pasterza – Franciszki Siedliskiej, charyzmat Sióstr Nazaretanek i praktyka pedagogiczna wynikająca z tradycji i współczesnej działalności oświatowej i opiekuńczo – wychowawczej Zgromadzenia oraz obowiązująca *Podstawa programowa wychowania przedszkolnego dla przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych*.

Podczas pracy nad programem wychowawczym *Wzrastamy w Nazarecie* korzystano ze współczesnych osiągnięć nauki i praktyki pedagogicznej, aby w sposób odpowiadający aktualnej rzeczywistości wychowania przedszkolnego, zaadoptować to, co wynika ze specyfiki charyzmatu oraz myśli pedagogicznej bł. Założycielki Zgromadzenia Sióstr Nazaretanek – Franciszki Siedliskiej.

2.2 Założenia programu

Matka Założycielka – bł. Maria od Pana Jezusa Dobrego Pasterza – pracę wychowawczą opierała na Ewangelii. Jej główne założenia pedagogiczne to:

- ukazywanie prawdy,
- zwrócenie człowieka ku Panu Bogu,
- kształtowanie rozumu, serca i woli,
- ochrona przed złymi wpływami np.: mediów,
- całkowite zaangażowanie w sprawę wychowania, nie tylko w przedszkolu, ale wspomaganie rodziny przez dzielenie się wiedzą pedagogiczno - psychologiczną uzupełniającą doświadczenie rodziców,
- tworzenie jednej linii wychowawczej (rodzica - przedszkole)
- duchowe wspomaganie rodzin przez modlitwę i inne formy życia chrześcijańskiego,
- zaszczepianie patriotyzmu i umiłowanie Ojczyzny,
- ukazywanie piękna przyrody,
- kształtowanie postaw prozdrowotnych wśród dzieci i ich rodzin.

2.3 Cele szczegółowe

Program wychowawczy w naszym przedszkolu obejmuje:

❖ ROZWÓJ DUCHOWY I KSZTAŁTOWANIE WOLI

Cel główny: **poznanie zasad wiary**

Cel ogólny: **formowanie woli**

Cele pośrednie:

- dziecko rozróżnia dobro od zła,
- dziecko kieruje się zasadami chrześcijańskimi (szacunkiem, prawdą, dobrem)
- dziecko dzieli się wiarą z rodzicami i z innymi,
- dziecko ma potrzebę modlitwy,
- dziecko uczestniczy w życiu liturgicznym Kościoła razem z rodzicami,
- dziecko pełni z odpowiedzialnością powierzone mu obowiązki,
- dziecko wytrwale dąży do realizacji celów.

❖ WYCHOWANIE FIZYCZNE

Cel główny:

profilaktyka zdrowotna

Cele pośrednie:

- dziecko stosuje zasady higieny z zakresu zdrowego żywienia,
- dziecko z rodzicami w sposób aktywny spędza czas wolny (na świeżym powietrzu)

ROZWÓJ SPOŁECZNO - EMOCJONALNY

Cel ogólny: kształtowanie dojrzałości emocjonalnej i społecznej

Cele pośrednie:

- dziecko zna i przestrzega normy społeczne,
- dziecko nawiązuje właściwe relacje rówieśnicze,
- dziecko dokonuje właściwych wyborów – opowiada się za wyższą wartością,
- dziecko stosuje formy grzecznościowe,
- dziecko podejmuje próby samooceny i oceny zachowań innych,
- dziecko wierzy we własne możliwości.
- dziecko nazywa i rozumie swoje emocje,
- dziecko jest empatyczne,
- dziecko radzi sobie z nieprzyjemnymi emocjami (gniewem, złością)

➤ ROZWÓJ INTELEKTUALNY

Cel główny:

poznawanie otaczającego świata

Cele pośrednie:

- dziecko nabywa umiejętności określone w podstawie programowej wychowania przedszkolnego,

2.4 Treści wychowawcze

„Nie możemy odsuwać wychowania, przez które można wskazać prawdę tym młodym duszyczkom, serca ich zwrócić ku Panu Bogu, ukształcić ich rozum, serce, wolę”

bł. Maria od Pana Jezusa Dobrego Pasterza

Wśród wielu wartości, które w wychowaniu prawego człowieka i dobrego katolika można, a nawet trzeba wziąć pod uwagę, wybrałyśmy w naszym przedszkolu te, które pomogą dziecku odkryć niezwykłość i indywidualizm swego istnienia oraz możliwości własnego rozwoju, a także pozwolą mu „doświadczyć” i pokochać Boga jako Najwyższą Wartość, a co za tym idzie – drugiego człowieka. Aby osiągnąć ten cel ustaliłyśmy następującą hierarchię wartości ważnych dla wychowania w naszym przedszkolu:

1. **BÓG** – Ten, który jest Tajemnicą, celem i sensem naszego życia, Najwyższą Wartością.
2. **MIŁOŚĆ** – wyrażona w przykazaniu Miłości, które dał nam Jezus Chrystus; można ją rozpatrywać w trzech płaszczyznach:
 - Miłość Boga - przez kształtowanie ducha modlitwy, życie sakramentalne i wiarę w codzienności.
 - Miłość człowieka – wychowanie do przebaczenia, szacunku, akceptacji i tolerancji.
 - Miłość siebie – akceptacja siebie takim jakim się jest, wiara we własny rozwój.
3. **PRAWDA** – życie w prawdzie, mówienie o czymś co jest zgodne ze stanem faktycznym, z rzeczywistością, niekłamanie, szczerłość, samoświadomość.

4. **DOBRO** – jako wartość uniwersalna odnosi się do człowieka i całego świata stworzonego,
 - to pozytywne działanie człowieka, dążenie ku szczęściu; łagodność.

5. **GODNOŚĆ** – znajomość swojej wartości jako człowieka i jako jednostki „wiem kim jestem”.

6. **WOLNOŚĆ** – poszanowanie dla ludzkich wyborów; odpowiedzialność za swoje wybory; nie wolność od zasad i norm lecz wolność ku wartościom.

7. **PATRIOTYZM** - rozumiany jako miłość do ojczyzny (poznawanie jej krain geograficznych, dostrzeganie piękna ojczystego miejsca);
 - poszanowanie jej historii, opowiadanie się za prawdą rozpoznawanie i poszanowanie symboli swego kraju, miejscowości (godło, flaga, barwy narodowe, hymn, herb miasta);
 - dostrzeganie piękna i wartości sztuki i dorobku polskiej nauki i kultury.

8. **SZACUNEK** - okazywanie szacunku członkom rodziny, osobom z bliskiego otoczenia;
 - poprawne, pozytywnie nacechowane relacje z drugim człowiekiem;
 - utrwalenie form grzecznościowych; poszanowanie pracy

9. **PIEKNO** - kształtowanie wrażliwości na Boga, człowieka, przyrodę, muzykę, sztukę;
 - umiejętność rozróżniania piękna od brzydoty (pomoc w wybieraniu dobrych wartości);
 - kształtowanie delikatności, estetyki i czystości

2.5 Opis sposobu realizacji celów

2.6 Opis sposobu realizacji celów

ROZWÓJ DUCHOWY I KSZTAŁCENIE WOLI

Cel: poznanie zasad wiary

Umiejętności i postawy w poszczególnych sferach rozwoju dziecka - cele	Działania wychowawcze realizowane podczas procesu edukacyjnego	Inne sposobności wychowawcze	Metody i formy realizacji/ środki dydaktyczne	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna
<p>- dziecko potrafi rozróżnić dobro i zło</p>	<p>Realizacja katechezy przedszkolnej. - bajki z morałem..... - historie biblijne..... - czytanie Pisma Świętego - małe formy teatralne</p>	<p>Warsztaty psychoedukacyjne dla rodziców nt: „Co zagraża mojemu dziecku”</p>	<p>- rozmowy, opowiadania, -przykłady życia świętych, - drama - prezentacje multimedialne, filmiki edukacyjne, - literatura, filmy o tematyce religijnej</p>		

<p>Dziecko kieruje się zasadami chrześcijańskimi (szacunkiem, prawdą dobrem)</p>	<p>1. Codzienna modlitwa poranna - rozważanie Pisma św. - ukazywanie wzorców postępowania wg zasad chrześcijańskich (Bóg jako najwyższa wartość), 2. Zapoznanie z postacią Patron każdego dziecka i Patrona przedszkola podczas zajęć edukacyjnych. 3. Świadectwo ludzi wiary podczas zajęć edukacyjnych (spotkanie z misjonarzem, siostrą zakonną, ludźmi ze wspólnot religijnych, etc) (Czego mnie uczą?")</p>	<p>Działalność charytatywna rodziców na rzecz np. misji. Organizowanie zbiórek na rzecz ubogich, chorych</p>	<p>- modlitwa, rozmowa, burza mózgów - spotkania - pogadanki - zdjęcia Wycieczki - zbiórka np.</p>		
<p>Dziecko dzieli się wiarą z rodzicami i z innymi</p>	<p>- Dziecko inicjuje modlitwę rodzinną - Dz. Dzieli się doświadczeniami i wiedzą na temat poznanych postaci i ich życia zdobytymi podczas procesów edukacyjnych.</p>	<p>Msza Św adwentowa dla Rodzin z losowaniem lampionów</p>	<p>-Spotkanie - modlitwa, modlitwa rodzinna - rozmowy nt poznanych postaci i ich życia</p>		
<p>dziecko ma potrzebę modlitwy,</p>	<p>Podczas modlitwy dziecko powierza Bogu ważne wydarzenia i sytuacje życiowe.</p>	<p>Towarzystwo duchowe rodzinom w ich radościach i zmaganiach przez modlitwę,</p>	<p>- Wspólna modlitwa - mszy świętej i nabożeństwach - modlitwa w rodzinie</p>		

		rozmowę, pomoc duchową.			
dziecko uczestniczy w życiu liturgicznym Kościoła razem z rodzicami	Uczestnictwo we Mszy Święte, związane z rokiem liturgicznym i uroczystościami przedszkolnymi (Adwent, Wielki Post, Dzień Mamy i Taty, święto Patrona) etc) -Wielkopostny Dzień Skupienia dla Rodziców i dzieci z naszego przedszkola - Droga Krzyżowa, Nabożeństwa majowe, różańcowe etc.	Dni skupienia dla rodzin z możliwością spowiedzi i rozmowy z kierownikiem duchowym. Msze Święte dla Rodziców i dzieci.	losowanie lampionu adwentowego kazania, homilie dla dzieci, rozważania, piosenki religijne		
dziecko z odpowiedzialnością pełni powierzone mu obowiązki	Przestrzeganie norm społecznych wypracowanych przez nauczycieli i rodziców. Kodeks przedszkolaka, obowiązujący w grupie. Ustalenie reguł zachowań, systemu nagród i konsekwencji.	- zapoznanie rodziców z realizowanym programem, statutem i programem wychowawczym p - la oraz zadaniami wynikającymi z planów pracy w danym oddziale, do którego uczęszcza jego dziecko; Przekazywanie na bieżąco rzetelnej	Rozmowa kierowana, ilustracje, Debata, SWOT,		

		<p>informacji na temat dziecka;</p> <ul style="list-style-type: none"> - udzielanie porad i wskazówek w rozpoznawaniu przyczyn trudności wychowawczych oraz doborze metod udzielania pomocy dziecku; - uczestniczenie rodziców w zajęciach otwartych prowadzonych w ramach oddziału, do którego uczęszcza jego dziecko; - aktywne uczestniczenie rodziców w życiu przedszkola; - uczestniczenie w zebraniach rodziców i spotkaniach integracyjnych. - warsztaty psychoedukacyjne dla rodziców w oparciu o program „Szkoła dla rodziców i 			
--	--	--	--	--	--

		wychowawców”			
dziecko wytrwale dąży do realizacji celów					

ROZWÓJ emocjonalno-społeczny

Cel: kształtowanie dojrzałości emocjonalnej i społecznej

Umiejętności i postawy w poszczególnych sferach rozwoju dziecka	Działania wychowawcze realizowane podczas procesu edukacyjnego	Inne sposobności wychowawcze	Metody i formy realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna
dziecko zna i przestrzega normy społeczne	- zapoznanie z normami obowiązującymi w przedszkolu	- współtworzenie kanonu norm obowiązujących w przedszkolu podczas zebrania z rodzicami	- praca z dziećmi: burza mózgów (kodeks grupowy) - praca z rodzicami: debata	wrzesień	nauczyciel

<ul style="list-style-type: none"> • dziecko nawiązuje właściwe relacje rówieśnicze 	<ul style="list-style-type: none"> - stwarzanie sytuacji wychowawczych sprzyjających nawiązywaniu właściwych relacji rówieśniczych podczas zajęć dydaktycznych i zabaw integrujących (np. <ul style="list-style-type: none"> - Dwóm tańczyć się zachciało - Rolnik sam w dolinie - Kółko graniaste - Stary niedźwiedź 	<ul style="list-style-type: none"> - stwarzanie sytuacji sprzyjających nawiązywaniu relacji między rodzinami - psychoedukacja rodziców 	<ul style="list-style-type: none"> - praca z dziećmi: <ul style="list-style-type: none"> ☺ zajęcia grupowe (praca w zespołach dwuosobowych, w małych grupach); ☺ zabawa - praca z rodzicami: <ul style="list-style-type: none"> ☺ ognisko integracyjne ☺ wycieczki z rodzinami ☺ festyn rodzinny - wykład, pogadanka 	<ul style="list-style-type: none"> Wrzesień Cały rok maj 	<ul style="list-style-type: none"> Nauczyciel nauczyciel, dyrektor nauczyciel, dyrektor nauczyciel, dyrektor, rada rodziców dyrektor, psycholog
<ul style="list-style-type: none"> • dziecko dokonuje właściwych wyborów – opowiada się za wyższą wartością, 	<ul style="list-style-type: none"> - stwarzanie sytuacji wychowawczych sprzyjających dokonywaniu właściwych wyborów poprzez: <ul style="list-style-type: none"> ☺ ocenę postaw bohaterów literackich ☺ odgrywanie scenek dramowych 		<ul style="list-style-type: none"> Praca z dzieckiem: <ul style="list-style-type: none"> ☺ rozmowa z dzieckiem, film, książka, słuchowisko ☺ drama 	<ul style="list-style-type: none"> Cały rok 	<ul style="list-style-type: none"> nauczyciel

	☺ pomoc w rozwiązywaniu konfliktów rówieśniczych		☺ rozmowa indywidualna z dzieckiem, pogadanka w grupie (analiza problemu) Praca z rodzicami: ☺ imprezy okolicznościowe		
		- zapraszanie rodziców do uczestnictwa w świętach przedszkolnych (Msze Święte, święto Patronki, opłatek, Jasełka, Święto Rodziców, wielkopostny dzień skupienia dla rodzin, festyn z okazji Dnia Dziecka)			
• dziecko stosuje formy grzecznościowe,	- Wdrażanie dzieci do używania zwrotów grzecznościowych - Egzekwowanie używania zwrotów grzecznościowych w		Praca z dziećmi: - analiza tekstów literackich - drama - nagrody - rozmowa indywidualna,	Cały rok	Nauczyciel

	<p>sytuacjach codziennych: podczas spożywania posiłków, urodzin dzieci, podczas zabawy swobodnej, sytuacji konfliktowych, podczas uroczystości, wyjść poza przedszkole (kino, teatr, muzeum, zakład pracy, sklep)</p>	<p>Uwrażliwianie rodziców na potrzebę używania przez dzieci zwrotów grzecznościowych</p>	<p>pogadanka</p> <p>Praca z rodzicami: - rozmowy indywidualne</p>		
<p>• dziecko podejmuje próby samooceny i oceny zachowań innych</p>	<p>- Dokonywanie oceny zachowania w odniesieniu do kodeksu grupowego (dziecko zaznacza na tablicy motywacyjnej symbol obrazujący zachowanie)</p> <p>- Dokonywanie oceny postępowania bohaterów literackich</p>	<p>Wgląd rodziców do tablicy motywacyjnej</p>	<p>Praca z dzieckiem: - tablica motywacyjna - rozmowa indywidualna</p> <p>-pogadanka - rysunek</p>	<p>Cały rok</p>	<p>nauczyciel</p>
<p>• dziecko wierzy we własne siły</p>	<p>- Rozwijanie zdolności dzieci poprzez: występy teatralne, konkursy plastyczne, konkursy recytatorskie, taneczne, wokalne,</p>		<p>Praca z dzieckiem: - praca indywidualna i</p>	<p>Cały rok</p>	<p>nauczyciel</p>

	olimpiady sportowe, konkursy wiedzy	- Pomoc rodziców w przygotowywaniu dziecka do konkursu, wsparcie emocjonalne, przygotowanie stroju	zespołowa Praca z rodzicami: - rozmowy indywidualne		
--	-------------------------------------	--	---	--	--

ROZWÓJ SPOŁECZNO-EMOCJONALNY

Cel: - kształtowanie dojrzałości emocjonalnej i społecznej,

Umiejętności i postawy w poszczególnych sferach rozwoju dziecka	Działania wychowawcze realizowane podczas procesu edukacyjnego	Inne sposobności wychowawcze	Metody i formy realizacji	Terminy realizacji	Osoba odpowiedzialna
dziecko wierzy we własne możliwości	- wzmacnianie mocnych stron dziecka przez nauczyciela: 1.udzielającego informacji zwrotnej: „ <i>co zrobiło dobrze, nad czym należy popracować i w jakim kierunku</i> ” 2.udzielanie pochwał, wzmacnianie pożądanых zachowań dziecka	-spotkanie psychoedukacyjne z rodzicami i nauczycielami na temat wzmacniania mocnych stron dziecka	➤ pogadanki, ➤ rozmowy, ➤ biblioteczka ➤ warsztaty psychoedukacyjne		

	(uśmiechnięte buzie, medale, dyplomy, naklejki, kolorowe cukierki)	-rozmowy indywidualne z rodzicami -zachęcanie do lektur i filmów na temat(biblioteczka dla rodziców)			
dziecko nazywa i rozumie swoje emocje,	odczytywanie emocji podczas zajęć z wykorzystaniem: - czytania bajek, zabaw, - historyjek niedokończonych (np. co byś zrobił w tej sytuacji? Jak mógł się czuć dany bohater?), - Zajęć nt „Moi koledzy, moje koleżanki”, - różne uroczystości z udziałem rodziny („Święto Mamy i Taty”, Jasełka), - nocka w przedszkolu, - realizacja projektów i programów edukacyjnych (np. Przyjaciele Zippiego, Bohater tygodnia)	-warsztaty psychoedukacyjne z rodzicami i nauczycielami pt „Szkoła dla rodziców i wychowawców”, - rozmowy indywidualne z rodzicami -zachęcanie do lektur i filmów na temat (biblioteczka dla rodziców) - różne uroczystości z udziałem rodziny („Święto Mamy i Taty”, Jasełka),	➤ warsztaty ➤ zabawy grupowe ➤ pogadanki ➤ wycieczki i spacery ➤ przedstawienia ➤ biblioteczka	(3x w tyg.)	

		<ul style="list-style-type: none"> - przedstawienia w wykonaniu dzieci, - wyjazdy grupowe (np. Zielone przedszkole”) 			
dziecko jest empatyczne	<p>Uczenie empatii poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zajęcia nt pomocy starszym, niepełnosprawnym „Pomagam innym”, ➤ Organizację akcji charytatywnych (zbieranie nakrętek, pomocy edukacyjnych dla dzieci potrzebujących, adoptacja dzieci na odległość, „Puszka dla maluszka”, „Góra grosza”, ołówki dla Ghany) ➤ Odwiedzanie lub zapraszanie osób potrzebujących (osób starszych, dzieci z Domów Dziecka), ➤ przygotowanie dzieci do odgrywania ról (Dzień Babci i 	<ul style="list-style-type: none"> - włączenie rodziców w różne akcje i wyjścia (np. DDz) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pogadanka ➤ akcje charytatywne, ➤ przedstawienia 		

	Dziadka, Dzień Mamy i Taty, Festyn, zakończenie roku) ➤ dokarmianie zwierząt i odwiedzanie schroniska dla zwierząt				
dziecko radzi sobie z nieprzyjemnymi uczuciami (gniewem, złością)	1) Zajęcia dotyczące: - sposobów rozwiązywania konfliktów , - wyciszenia, <i>np. zabawy z elementami masażu, słuchanie muzyki relaksacyjnej</i> 2) zabawy: - z wykorzystaniem „emotikonów” eliminujące emocje poprzez gniecenie kartek, tupanie) 3) pogadanki dotyczące zaistniałej sytuacji	- spotkanie z psychologiem na temat eliminowania zachowań agresywnych u dzieci i radzenia sobie z nimi	➤ warsztaty ➤ zabawy grupowe ➤ pogadanki ➤ wycieczki i spacery ➤ przedstawienia ➤ biblioteczka		

WYCHOWANIE FIZYCZNE

Cel: profilaktyka zdrowotna

Umiejętności i postawy w poszczególnych sferach rozwoju dziecka - cele	Działania wychowawcze realizowane podczas procesu edukacyjnego	Inne sposobności wychowawcze	Metody i formy realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna
--	--	------------------------------	---------------------------	-------------------	----------------------

<p>dziecko stosuje zasady higieny z zakresu zdrowego żywienia i wypoczynku,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie zajęć z zakresu zdrowego stylu życia, na temat: <ul style="list-style-type: none"> • piramida żywienia, • dbanie o higienę jamy ustnej, • ubierania odpowiedniego do aktualnych warunków atmosferycznych - „Dzień Marchewki”, „Dzień Jabłka”, „Dzień Ogórka”, „Dzień sportu” - prowadzenie zajęć na temat: przestrzegania zasad i reguł bezpieczeństwa - prowadzenie zajęć na temat: <ul style="list-style-type: none"> ➤ wyrabianie nawyków prawidłowego posługiwania się sztucami, ➤ kulturalnego spożywania posiłków, ➤ kulturalnego zachowania przy stole, - prowadzenie zajęć dotyczących wyrabiania nawyków higienicznych - wypełnianie codziennych dyżurów: nakrywanie naczyń przed posiłkami, wycierania stolików, itp. 	<p>Psychoedukacja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zebrania grupowe na temat profilaktyki zdrowia - Spotkanie z przedstawicielem służby zdrowia -zebrania z rodzicami, - spotkania ze specjalistami (np. psychologiem, fizjoterapeutą, dietetykiem, itp.) - zawody sportowe między przedszkolami 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanka, burza mózgów, - Praca w parach - Praca grupach - Gry dydaktyczne - Zajęcia otwarte - Wspólne zabawy ruchowe na świeżym powietrzu - Zajęcia korekcyjne 		
---	--	--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - codzienne nawyki higieniczne (staranne mycie rąk i zębów) - utrzymywanie porządku w łazience - prawidłowe korzystanie z toalety 				
<p>dziecko wraz z rodzicami w sposób aktywny spędza czas wolny (na świeżym powietrzu)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia na temat: bezpieczeństwa własnego oraz innych podczas zabaw i zajęć sportowych - wycieczki edukacyjne - wycieczki edukacyjne z rodzicami i dziećmi - festyn rodzinny - spotkania adaptacyjno - integracyjne 	<p>Psychoedukacja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - warsztaty dla rodziców na temat znajomości zagrożeń przeciwko zdrowiu i życiu człowieka wpływających z braku lub niewielkiego ruchu fizycznego 	<ul style="list-style-type: none"> - zabawy ruchowe na świeżym powietrzu - zajęcia otwarte - pogadanka, - burza mózgów, - praca w parach - praca grupach - analiza swot - metaplan - drama 		

Cel: poznanie zasad wiary

Umiejętności i postawy w poszczególnych sferach rozwoju dziecka - cele	Działania wychowawcze realizowane podczas procesu edukacyjnego.		Inne sposobności wychowawcze	Metody i formy realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna
- Wielkopostny Dzień Skupienia dla Rodziców i dzieci z naszego przedszkola	- modlitwa, katecheza, Eucharystia, Droga Krzyżowa	- zakres obowiązków, dyżurów	- Wielkopostny Dzień Skupienia dla Rodziców i dzieci z naszego przedszkola	- modlitwa, katecheza, Eucharystia, Droga Krzyżowa		
- Msze św. z okazji różnych uroczystości przedszkolnych, Jasełka	- piosenki religijne, kazanie, Eucharystia, losowanie lampionu adwentowego	- włączenie dzieci i rodziców w życie liturgiczne Kościoła	- Msze św. z okazji różnych uroczystości przedszkolnych, Jasełka	- piosenki religijne, kazanie, Eucharystia, losowanie lampionu adwentowego		
- dziecko potrafi dzięki wierze w Boga i poznaniu zasad wiary kochać i szanować drugiego	„Kocham każdego człowieka”	- uwrażliwianie na potrzeby innych	- włączanie rodziców w akcje charytatywne, np.: pomoc dzieciom na Wschodzie	- zbiórka rzeczy i słodyczy na misje		

człowieka						
-----------	--	--	--	--	--	--

WYCHOWANIE FIZYCZNE

Cel: profilaktyka zdrowotna – dziecko potrafi rozładować napięcia emocjonalne poprzez zajęcia rytmiczne, gry i zabawy ruchowe.

Umiejętności i postawy w poszczególnych sferach rozwoju dziecka	Tematyka	Działania wychowawcze	Spotkania z rodzicami	Metody i formy realizacji
- dziecko potrafi stosować zasady higieny z zakresu żywienia i wypoczynku	- „Ja i moje zdrowie” - „Bawimy się wspólnie”	- promowanie zdrowego stylu życia - nazywanie przeżywanych uczuć - doskonalenie komunikacji w grupie, - przestrzeganie zasad i reguł bezpieczeństwa	-zebrania grupowe na temat profilaktyki zdrowia	- zajęcia z gimnastyki korekcyjnej -spotkanie z przedstawicielem służby zdrowia, pogadanka -wspólne zabawy ruchowe na świeżym powietrzu
- dziecko ma opanowane czynności samoobsługowe	- „Jestem samodzielny”	- wyrabianie nawyków prawidłowego posługiwania się sztućcami, kulturalnego spożywania posiłków, kulturalnego zachowania przy stole, - wyrabianie nawyków higienicznych	-zebrania z rodzicami, spotkania z psychologiem	- wypełnianie codziennych dyżurów: nakrywanie naczyń przed posiłkami - staranne mycie rąk i zębów - utrzymywanie porządku w łazience - prawidłowe korzystanie z toalety

- dziecko potrafi zrezygnować z oglądania bajek, grania w gry komputerowe na rzecz zabaw ruchowych i rozwijających	- „Sport to zdrowie”	- znajomość zagrożeń przeciwko zdrowiu i życiu człowieka wpływających z braku lub niewielkiego ruchu fizycznego	- wspólne wycieczki z rodzicami - aktywny udział rodziców w festynie rodzinnym	- przykład własny - zawody sportowe - zabawy i gry zespołowe na festynie rodzinnym,
--	----------------------	---	---	---

ROZWÓJ INTELEKTUALNY

Cel: poszukiwanie prawdy

Umiejętności i postawy w poszczególnych sferach rozwoju dziecka	Tematyka	Działania wychowawcze	Spotkania z rodzicami	Metody i formy realizacji
- dziecko poznaje i rozumie siebie i świat	- „Ja i wszechświat”	- wyrabianie poczucia własnej tożsamości - jestem człowiekiem obywatelem, częścią wszechświata	- wspólne wycieczki: muzeum regionalne, teatr, góry, gospodarstwo wiejskie itp.	- wycieczki tematyczne
- dziecko potrafi wyrazić swoje uczucia i myśli	- „Myślę i czuję”	- uczenie zachowań asertywnych, wyrabianie umiejętności i słuchania siebie nawzajem i przyjmowania inności drugiego człowieka (niepełnosprawności)	- uczestnictwo w zajęciach otwartych na temat wyrażania przez dzieci myśli i uczuć - warsztaty dla rodziców i dzieci	- pogadanka, rozmowa kierowana, - prace plastyczne

- dziecko potrafi odkrywać własne możliwości	- „Ja to potrafię”	- wzmacnianie mocnych stron dziecka - stosowanie pochwał	- rozmowy indywidualne: zachęcanie rodziców do wzmacniania mocnych stron dziecka w domu	- korzystanie z encyklopedii dla dzieci - zawody sportowe - uroczystości przedszkolne: recytacja, śpiew, odgrywanie ról w przedstawieniach
- dziecko potrafi integrować zadanie i treści przekazywane przez nauczyciela	- „Uczę się myśleć”	- wyrabianie koncentracji dziecka, analizy i syntezy słuchowej - bogacenie słownictwa - stwarzanie sytuacji problemowych wyzwalających aktywność i uważne słuchanie	- praca indywidualna z dzieckiem w domu	- rozwiązywanie zagadek tematycznych, - aktywny udział w zajęciach dydaktycznych - zajęcia indywidualne

ROZWÓJ MORALNY

Cel: moje prawa i prawa innych

Umiejętności i postawy w poszczególnych sferach rozwoju dziecka	Tematyka	Działania wychowawcze	Spotkania z rodzicami	Metody i formy realizacji
- dziecko potrafi odróżnić poprawne i niewłaściwe zachowanie	- „W krainie baśni”	- zaprezentowanie postaw pro społecznych	- zapoznanie z regułami obowiązującymi dzieci w przedszkolu	- drama
- dziecko umie dokonywać właściwych wyborów	„Ważne decyzje”	- dokonywanie wyborów moralnych i poddawanie ich własnej ocenie	- przedstawienie treści <i>Regulaminu przedszkola</i>	- burza mózgów - film animowany <i>X przykazań</i> - scenki
- dziecko w konkretnej sytuacji stosuje formy grzecznościowe	- „Czarodziejskie słowa”	- wyrabianie nawyku używania form grzecznościowych: „proszę”, „dziękuję”,	- zebranie z rodzicami	- pogadanka, zabawa tematyczna

		„przepraszam”		
- dziecko podejmuje próby samooceny i oceny innych zachowań	- „Kontrakt grupowy”	- ustalenie grupowych zasad postępowania		- rysunek - rozmowa kierowana
- dziecko wierzy we własne siły	- „Dzień Mamy i Taty”	- przygotowanie upominków i krótkiej akademii dla rodziców	- Msza święta	- upominki - wiersze, piosenki
- dziecko zna możliwości własne i innych	- „Już to potrafię”	- przygotowanie prezentów dla dzieci z innych grup z okazji święta patronalnego	- warsztaty „Jak budować więź z dzieckiem”	- zabawy plastyczne: upominki

KSZTAŁCENIE WOLI

Cel: kształtowanie swojego charakteru

Umiejętności i postawy w poszczególnych sferach rozwoju dziecka	Tematyka	Działania wychowawcze	Spotkania z rodzicami	Metody i formy realizacji
-dziecko zna różne sposoby rozwiązywania zadań	- „Niedziela w rodzinie”	- prezentowanie różnych sposobów i metod rozwiązania zadań	- referat	- drama
- dziecko doprowadza zadania do końca	- „Bierzemy udział w przedstawieniu”	- organizowanie różnych przedstawień i krótkich inscenizacji	- pomoc w przygotowaniu dekoracji i strojów na przedstawienia	- inscenizacja
-dziecko bierze czynny udział w grach, zabawach, zajęciach ruchowych	- „Lubimy się bawić”	- organizowanie zabaw grupowych	- bal karnawałowy, festyn rodzinny	- konkursy, zawody sportowe, zabawy ruchowe

-dziecko obserwuje, eksperymentuje i odkrywa otaczającą rzeczywistość	- „Obserwujemy jak ciekawy jest ten świat”	- organizowanie wycieczek, wyjazdów, zajęć badawczych	- wycieczki, wyjazdy rodzinne	- wycieczka, obserwacja, zabawa badawcza
-dziecko odpowiedzialnie wykonuje powierzone mu obowiązki i dyżury	- „Pełnimy dyżury”	- ustalenie zakresu obowiązków dyżurnych	- spotkanie z psychologiem na temat możliwości rozwoju dziecka	- wykonanie plaketek rozwoju
- dziecko szanuje pracę swoją i innych	- „Bawimy się zgodnie”	- organizowanie zabaw na placu przedszkolnym dla wszystkich dzieci	- ognisko	- zabawy swobodne, tematyczne, konstrukcje ruchowe

KSZTAŁCENIE ZDOLNOŚCI SPOSTRZEGANIA I KOJARZENIA

Cel: rozwijanie logicznego myślenia

Umiejętności i postawy w poszczególnych sferach rozwoju dziecka	Tematyka	Działania wychowawcze	Spotkania z rodzicami	Metody i formy realizacji
- dziecko potrafi obserwować, dostrzegać, że jest osobą cielesno-duchową, widzi różnice między ludźmi i jest tolerancyjne	- „Tworzenie autoportretu” - „Zapoznanie z historią stworzenia człowieka”	- rysowanie autoportretu, - nabywanie umiejętności w zakresie samoobsługi - poznawanie siebie i innych	- referat, konferencje, - Wielkopostny Dzień Skupienia	- katecheza, - zajęcia dydaktyczne - rozmowy - spotkanie z lekarzem i pielęgniarką
- dziecko potrafi dokonać właściwych wyborów w oparciu o wartości	- „Spotkanie z teatrem i bajką”	- pomoc w dokonywaniu oceny zachowań własnych i innych	- konferencja na temat złego wpływu bajek i wykorzystywania dobrych bajek	- rozmowa, pogadanka, scenki

- dziecko zna historię i kulturę swojego ojczystego kraju	- „Moja mała Ojczyzna” (rejon, miasto, wieś). Polska to moja Ojczyzna	- nauka hymnu narodowego - poznanie barw narodowych, godła Polski, herbu miasta - zapoznanie z polskimi i regionalnymi tradycjami	- prezentacja zawodów rodziców	- wycieczki krajoznawcze - zwiedzanie muzeum regionalnego
---	---	---	--------------------------------	--

UKIERUNKOWANIE UCZUĆ I EMOCJI

Cel : ukształtowanie wrażliwości uczuciowej i emocjonalnej

Umiejętności i postawy w poszczególnych sferach rozwoju dziecka	Tematyka	Działania wychowawcze	Spotkania z rodzicami	Metody i formy realizacji
-dziecko potrafi wyrażać stany emocjonalne swoje i innych	„Święto Mamy i Taty”	- przygotowanie dzieci do odgrywania ról		- wiersze, piosenki - rozmowa tematyczna - praca indywidualna z dzieckiem
- dziecko zna sposoby rozwiązywania konfliktów i odreagowywania napięć	- „Moi koledzy, moje koleżanki”	- ukazanie sposobów rozwiązywania konfliktów	- spotkanie z psychologiem na temat eliminowania zachowań agresywnych u dzieci i radzenia sobie z nimi	- pogadanki, scenki
- dziecko poznaje zachowania akceptowane społecznie	- „Życzenia świąteczne”	- ukazanie wartości świąt i uroczystości rodzinnych	- Opłatek, - Dzień Mamy i Taty	- wiersze, kolędy, - piosenki,

Cel: umiejętność kontaktowania się z ludźmi

Umiejętności i postawy w poszczególnych sferach rozwoju dziecka	Tematyka	Działania wychowawcze	Spotkania z rodzicami	Metody i formy realizacji
--	-----------------	------------------------------	------------------------------	----------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> - dziecko potrafi nawiązać kontakt z rówieśnikami i innymi osobami 	<ul style="list-style-type: none"> - „Ja i mój bliźni” - „Komunikacja w grupie” 	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie z rówieśnikami - poznanie wspólnych zainteresowań, zwyczajów innych dzieci, różnych temperamentów - kształtowanie cierpliwości, wytrwałości, życzliwości, chęci niesienia pomocy w różnych sytuacjach - rozwijanie pojęć: „koleżeństwo”, „przyjaźń”, „sprawiedliwość”, „dobroć” 	<ul style="list-style-type: none"> - Msza św. - zebranie rodziców - rozmowy indywidualne 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia dydaktyczne - zabawy integracyjne - wspólne zabawy na placu przedszkolnym
<ul style="list-style-type: none"> - dziecko ma bliski kontakt z rodzicami i najbliższymi - dziecko zna wartość jaką jest rodzina - dziecko potrafi określić swoją rolę w rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> - „Moja rodzina i mój dom” 	<ul style="list-style-type: none"> - znajomość członków rodziny - zabawy z rodzeństwem i rodzicami - obchody uroczystości rodzinnych - wzajemna pomoc w rodzinie - codzienna modlitwa za rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> - zaangażowanie rodziców w organizowanie uroczystości przedszkolnych, czynny udział 	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowy indywidualne - zajęcia grupowe - pogadanki - przedstawienia

2.6 Ewaluacja

Ewaluacja jest procesem zbierania informacji o przebiegu działania i uzyskiwanych efektach oraz ich analizowaniu w celu doskonalenia przebiegu procesu i osiągnięcia zamierzonych efektów. Przyjmujemy, że pierwszej ewaluacji naszego programu wychowawczego dokonamy po pierwszym roku jego realizacji. Wychodzimy bowiem z założenia, że systematyczna refleksja nad własną pracą pedagogiczną jest podstawą planowania i rozwoju, a w koniecznych sytuacjach wprowadzania zmian, które mogą przyczynić się do poprawy konkretnej sytuacji w przedszkolu.

W ewaluacji będziemy uwzględniać opinie rodziców i wychowawców oraz przedstawicieli organu prowadzącego i nadzoru pedagogicznego.

Narzędziem badawczym zastosowanym do badania, będą karty ewaluacyjne. Zebrane karty ewaluacyjne zostaną opracowane na jednej karcie zbiorczej.

Przeprowadzenie ewaluacji ma na celu:

- ocenę spójności programu,
- ocenę stopnia satysfakcji realizatorów w trakcie i bezpośrednio po realizacji,
- ocenę efektywności programu.

Przewidujemy następujące sposoby ewaluacji:

- ankiety dla nauczycieli,
- ankiety dla rodziców,
- badania opinii na spotkaniach z rodzicami,
- wypowiedzi nauczycieli na posiedzeniach rady pedagogicznej,
- opinie organu prowadzącego i nadzoru pedagogicznego przekazane ustnie lub pisemnie,
- arkusz obserwacji dziecka (załącznik nr 1).

Załącznik nr 1

ARKUSZ OBSERWACJI DZIECKA

1. Dziecko (imię)

.....

2. Wiek – poziom kształcenia

.....

3. Placówka

.....

4. Warunki obserwacji

.....

5. Termin realizacji obserwacji (określić ramy czasowe)

.....

+ TAK - NIE +/- CZASAMI

MIEJSCE	RODZAJ UMIEJĘTNOŚCI	OBSERWACJA I	OBSERWACJA II	UWAGI
NA JADALNI	- zachowuje prawidłową postawę przy stole			
	- kulturalnie zachowuje się podczas spożywania posiłków			
	- odnosi naczynia i zostawia po sobie porządek			
	- rozpoczyna posiłek modlitwą z innymi dziećmi			
W ŁAZIENCIE	- prawidłowo myje ręce i wie w jakich sytuacjach zawsze należy myć ręce			
	- korzysta ze swojego ręcznika			
	- prawidłowo szczotkuje zęby			
	- samodzielnie korzysta z toalety i zna zasady korzystania z niej			

W SZATNI	- ubiera się i rozbiera samodzielnie			
	- układa swoją odzież i buty			
	- wyciera buty o wycieraczkę			
	- pomaga kolegom, którzy oczekują pomocy			
NA PLACU ZABAW	- wchodzi pojedynczo na drabinki			
	- zjeżdża na zjeżdżalni w pozycji siedzącej			
	- zachowuje bezpieczną odległość od huśtawek			
	- nie oddala się od grupy			
W SALI	- bawi się zgodnie z innymi dziećmi			
	- sprząta zabawki			
	- rozmawia umiarkowanym głosem			
	- słucha, gdy mówią inni, czeka na swoją kolej			
	- używa słów: proszę, dziękuję, przepraszam			